SURINAAMSCHE COURANT.

(No. 95.) WOENSDAG den 19de. NOVEMBER (Ao. 1828.)

PARAMARIBO.

ZEE-TIJDINGEN.

INGEKOMEN.

De Ned. Am. Brik *Fox*, Kapt. J. FOSTER, van *Cape Ann*.

BUITENLANDSCHE BERICHTEN.

Mededeelingen uit de Hollandsche Couranten.

NEDERLANDEN.

Staatsregeling der Vereenigde Nederlanden.

Wij vernamen uit *van Diemens Land*, dat [illegible], pleidden dat de havens van dat [illegible] Brachtens een regstreeks met Groot- [illegible] ontvangen bezoek, voor de schepen [illegible] natien zijn vrij verklaard. Van Diemens-Land is 75 mijlen zuidwaarts van Nieuw-Holland gelegen: hetzelve heeft een [illegible] vruchtbaren grond, twee vrij groote [illegible] Buckingham en Cornwallis, alwaar [illegible] Wijn en Brandewijn met voor- [illegible] gerund worden tegen inlandsche [illegible] en de fijne wol, welke het eiland [illegible] uitmuntende soort levert.

Nieuwsblad Amsterdam des Koophandels van Zaterdag p. 1145, vindt men dat er eene overeenkomst gesloten is tusschen de Staten van *Centraal Amerika*, en eene maatschappij te *New York*, om eene doorvaart door [illegible] Atlantischen [illegible] den grooten Oceaan, door den straat van [illegible] daardoor uit de zee der [illegible] meer van Nicaragua komen; en vervolgens van de westelijke zijde van dat meer door een kanaal 17 mijlen lang tot in den grooten Oceaan. — De Compagnie van New-York zal eene tol mogen heffen, en verscheiden voorregten genieten.

— Alen leest in den *Telegraaf* van *Lima* van den 31 Maart het volgende:

„Er is op dit uitgestrekte vaste land geen enkel mensch aanwezig, die immer getuige is geweest van eene zoo verschrikkelijke verwoesting als die, welke wij gisteren hier ondervonden hebben. De schudding begon des morgens ten half acht ure, en was zoo hevig dat in weinige seconden bijna de daken en muren van bijna alle gebouwen verwijderd waren. Ware die schok van langere [illegible] zijn [illegible] en gevolgen is niet nauwkeurig bekend, men weet alleenlijk dat het zeer aanmerkelijk is. Het verlies, door de eigenaars en Kooplieden ondergaan is onberekenbaar. De volgende nacht, tegens een uur na middernacht, gevoelde men een tweeden schok, die echter niet zoo kort daar was. Men herinnert zich, dat deze magtige hoofdstad nu voor de tweede maal sedert 1746 door zulk een ramp op den rand des verderfs werd gebragt."

— Het Gouvernement van *Bolivia* heeft een haven te *Coya* geopend en [illegible] voor den aanbouw van eene [illegible] en andere gebouwen voor den handel. De inkomende regten in die haven zijn bepaald op 2 pCt. zoo wel met oogmerk om de haven te begunstigen, als om den handel van Beneden-Peru, waar de inkomende regten zeer hoog zijn, tot dezelve te doen overgaan.

— De haven van *Malaga* is de eerste 6

maanden van het loopende jaar bezocht geworden, door vijf Nederlandsche schepen, waarvan slechts vier om in dezelve eene lading in te nemen. Deze zijn met ballast aangekomen en vertrokken met Wijn, Olij, Lood, Rozijnen, vijgen en eenige andere artikelen, zoo wel voor Nederlandsche havens bestemd, als voor *Bremen* en *Hamburg*.

— De Nederl. vlag verschijnt bijna niet meer in de haven van *Livorno*; in de eerste 6 maanden van dit jaar, hebben slechts 2 Nederl. schepen dezelve bezocht.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT *den 19 Augustus.*

Vroegere berigten uit Odessa melden, dat Z. M. de Keizer besloten zoude hebben, om zich den weinigen gunstigen tijd, die hem nog overschoot, om de hoofstad van het turksche Rijk te naderen, daartoe ten nutte te maken, en dat de admiraal *Greigh* last zoude hebben bekomen, om de bewegingen der armee van de zeezijde te volgen en te ondersteunen, en om zoveens den Bosphorus te sluiten. Een deel van de vloot van genoemden admiraal was reeds te Sebastopol, en wachtte te deszelfs aankomst, om zuidwaarts te stevenen.

Van Odessa waren verscheidene genees[illegible] vertrokken; ten einde te helpen waken tegen de verdere verbreiding van de pest, welke in Wallachije steeds meer en meer [illegible] — In genoemde plaats zijn wijders zoo wel eenige militairen als koopluiden aldaar woonachtig op last der policie in verzekerde bewaring gesteld. De aanleiding tot dezen maatregel was niet bekend, doch men oordeelde, dat dezelve een zoude moeten gezocht in voorzichtige uitdrukkingen [illegible] wel in mistrijven van een staatkundigen [illegible]

Volgens berigten van de [illegible] van den 5den Julij bevonden de beide partijen zich in Servie ijverig tot oorlog, niettemin schenen de weinige vorderingen de Russen gemaakt naar die zijde eene zekere besluiteloosheid te weeg te brengen. Intusschen werden de bezettingen van de turksche vestingen aan de Donau gaande weg door kleine afdeelingen versterkt, en telde die van Widdin reeds 15000 man.

— De heete zomer en menigvuldige onweders hebben [illegible] Dalmatie en het Banaat al meer in 't algemeen in Hongarije, veel schade aangerigt. In vermeldde landstreken heerschte in het midden van Julij verscheidene plaatselijke ziekten, aan drinkbaar water, en bijklas de men zich over menigvuldige daar door te weeg gebragte ziekten.

— Naar luid van brieven uit Milaan, men in 't noorden van Italie weder sporen hebben ontdekt van [illegible] van zoogenaamde Carbonarie, heeft men dien ten gevolge in verscheidene plaatsen [illegible] in Bologna, heden in verzekerde bewaring gesteld, en worden de reizigers, welke geene voldoende opheldering kunnen geven, omtrent het oogmerk hunner reize, zoo wel in het Venetiaansche, als in Lombardije en Piemont, terug gewezen.

GEMENGDE BERIGTEN.

KORT OVERZICHT VAN DEN TEGENWOORDIGEN OORLOG TUSSCHEN RUSLAND EN TURKIJE TOT JULIJ 1828.

Alles wat wij in dezen oorlog ontmoeten, heeft iets zonderlings, iets buitengewoons. Immers is het gebruik dat Europeesche Vorsten die met een oorlog worden bedreigd of dezelve vermeenen voorzien te zien, alle moeite aanwenden om toch met het getal redenen bekend te worden dat de vijandelijkheden hen aan te brengen, met oogmerk, om het mogelijk te zijn, om [illegible] te voorzien. Dit volstandig gebruik [illegible] oorlogvoerende mogendheden schijnt [illegible]

[illegible] zijde der Turksche Cheferschouds gezien, te wezen; zoodat men hen van gebrek aan noodige voorzietigheid kan beschuldigen. — Sedert reeds [illegible] tijd heeft Rusland [illegible] gewone uitrustingen gedaan tot den oorlog dien het voert; het heeft zijne oogmerk duidelijk [illegible] Eene vroeger *intimidatie*, dan dat waarop de Russen dadelijk in het Turksche gebied zijn gevallen, had ten oogmerk om den Balkan over te trekken. Zes weken na de opening van den veldtogt, zien wij nog een Turksch leger bij een verzameld om hun tegenstand te bieden, ten minste geen de zijde ernstig met den Colossus zou de durven meten. — De Standaard van *Mahomed*, die anders in elken oorlog voor het krachtigste middel wordt gehouden om de gemoederen van de Turken op te winden en hen oorlogzuchtig te maken, is nog niet opgestoken. — De belangrijke vestingen [illegible] schijnen, in tijds van levensmiddelen [illegible] te zijn geworden. De dapperen [illegible] in Brailа levert bewijs genoeg wat de ingesloten Turken in hunne sterke vesting vermogen. Het ganssche Turksche leger (*) is tot heden in kleine koopen verdeeld gebleven om den overtogt van de Donau te betwisten, welke dan ook, door den tegenstand van de Turken en de hinderpalen welke de natuur oplevert, vrij wat later heeft plaats gevonden dan de Russen zich hadden voorgesteld. — Maar de Turksche [illegible] maken nu voor het grootste gedeelte de bezettingen uit van de vestingen aan de regter Donau oever; het Turksche leger moet wel zeer zwak wezen om door de Russen van die vestingen afgesneden te worden; daar het steeds eene gewoonte is bij de Turken dat alle weerbare mannen bij de verdediging van eene plaats soldaten zijn. — Wat de bewegingen van het Russische leger betreft, kan men niets bepaalds hiervan zeggen zonder zelf tegenwoordig te wezen; maar het schijnt echter dat, met een vroeger opgevat plan daarbij, heeft laten varen. Intusschen hadden de Russen op het einde van Junij: Braila (eene belangrijke vesting aan den Donauoever) genomen, de Donau overgetrokken, en de Turksche flotille uit een gejaagd; — eenige andere plaatsen van minden aanbelang ingenomen, waarvan geen eene uitgenomen Turtscha, een ernstigen tegenstand geboden heeft; — in Azie de vesting Anapa met eene haven aan de zwarte zee benaagtigd. — Zonder nu iemand te taxeren, gelijk men zegt, mag men toch zeggen dat de verrigtingen van de Russische armée, wat snelheid en juistheid betreft, nog niet gelijk staan met hetgeen de Franschen onder aanvoering van *Napoleon* hebben gedaan, en later de verbondene legers tegen hem. — Uit alles laat zich opmaken dat het Russische leger langs de zeekust manoeuvreert, om den noodigen bijstand van de schepen te hebben en voor gebrek gewaarborgd te blijven. Wat van groot belang is voor de Russen, is de tegenwoordigheid van Keizer *Nikolaas*. Hij bedwingt de gevolgen van onderlinge jaloezij tusschen de hoofden; hij [illegible] op de plaats zelve; men kan niet stroopen en zich onnoodig in gevaar begeven, de soldaat verkrijgt beter wat hem toekomt; alles gaat schielijker, want men behoeft geene bevelen uit Petersburg af te wachten. Sedert *Peter* I, is Keizer *Nikolaas* de eerste die in persoon een oorlog tegen de Turken voert, gelijk hij ook de eerste Russische Keizer is, die de Donau is overgetrokken en den oorlog tot in het hart van Europeesch Turkije te brengen. — Met dat alles en hoe sterk het Russische leger ook moge wezen, laat zich nog niets met zekerheid bepalen, daar men de wezenlijke verdedigingsmiddelen van de Turken niet naauwkeurig kent, noch ook met juistheid kan berekenen, wat ziekten, gevechten, verwijdering van hun eigen grond enz. tegen de Russen zullen uitwerken.

(*) Dat de Turken aan de Donau zoo klein in getal niet waren, als wel in sommigen bladen is opgegeven, [illegible] bleken, dat zij den overtogt van den stroom deze [illegible] weg, aan de Russen betwist hebben, en dat toen de [illegible] hun oogmerk hebben kunnen geraken, zaak [illegible] Uit Europesch Turkije waren de Pacha's [illegible] komen, [illegible] April, met hunnen contingenten aan troepen [illegible] Donau te verdedigen. Maar deze troepen moesten [illegible] noodwendig zeer verstrooid worden langs de uitgestrektheid der rivier zelve; en van daar vond [illegible] nergens een wezenlijk Turksch leger. Overigens is het altoos gebruikelijk geweest bij de Turken dat de Pacha's met hunne troepen de voorhoede van het leger uitmaakten, en dat de kern uit Constantinopel zelf, [illegible] (weleer Janitzaren en Spahis, nu geregelde troepen). Een [illegible] het gebruik, dat eene Turksche [illegible] [illegible] het begin van Julij, volledig is en te velde trekt; [illegible] [illegible] uit den aard van de [illegible] en afgezien, voortvloeit, en de noodzakelijkheid [illegible] te bekomen, hetgeen niet altijd voor de Turken even gemakkelijk valt.

ADVERTISSEMENTEN.

TRANSPORT.

Den 12den November 1828, TAMBOER VAN PELSERIUS, aan JOHAN ANTON van MEINAHLERS, van een gedeelte van het Erf, aan de *Nieuwe Kerkerstraat*, bekend onder No. 193.

HYPOTHEEK.

CATHARINA van EMBRICQS, Eerste Hijpotheek, ten behoeven R. W. KÖNING qq voor M. VAN DER ASSEN, op het Huis en Erf gelegen in de Voorstad *Zeelandia*, La. A. No. 16 aan de groote *Rijweg*, zoo mede op twee Slaven, met namen FANIE en GELUK.

Paramaribo den 13e November 1828.

WENTHOLT.
Secr.

Op authorisatie van de commissie uit het *Gemeente Bestuur*, tot de zaken der *Wees, Desolate en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, zullen Curatoren der voornielde Kamer, op Donderdag den 20. dezer, des morgens ten 9 uren, voor den tijd van een jaar, publiek Verhuren:

1. Het Huis en Erf, gelegen aan de *Kerkstraat*, aankomende de uitlandige Heer J. D. FABER.

2. Twee Kamers, gelegen aan de *Keizerstraat*, aankomende de uitlandige Heer A. H. RUCHMAN.

Paramaribo den 26e November 1828.

R. GOLLENSTEDE.
Scriba.

Wordt gelost uit de Nd. Am. Brik ken *Venus*, [illegible] NATHAN COHEN, van *Providence*, en Pilot, Kapt. JAMES TER, van *Cape Ann* en te bekomen bij de ondergeteekenden:

Nieuwe Bakkeljauw in vaten, Ha[illegible] en Mackreelen, s. f. Blom, Scheepschuit, spermac. Olie en Talp Olie, Tabak, Suikerkalk, [illegible] en Planken, &c.

Als mede per de laatst gearriveerde Nederl. Schepen ontvangen: alle soort Plantaadje Behoeften, IJzer- en Staalwaren, stellen Veene Bedden en Kussens, Holl. Beelen, Steenen, Kalk, Cement, en nog veele andere Goederen meer.

Paramaribo den 13e November 1828.

VAN WEST & DE HAAS.

Op HEDEN nademiddag, ten 4 uren, publieke Vendu ten Sheriffhuize door den Heer J. G. GAROUTE van Hilaire Goederen, Winkel enz.

Paramaribo den 19. November 1828.

L. A. FISCO qq.

J. E. LYONS zal morgen op [illegible] verkoopen, Provisien, Stukgoederen, &c. eenige vaatjes Boter gemerkt [illegible] mede Wane en Kopie Planken [illegible] en ijzen, van diverse lengte, liggende op de Houtmarkt van de Heeren [illegible] DESQUITA &c. &c.

Ter deezer Drukkerij is te bekomen: Schrijf- en Rouw Post, gesneeden en ongesneede Schrijfpapieren, Engelsche Wissels, dito Connossementen, Alsmede Wissels voor uitgaande Ree[illegible]

Wordt te koop gevraagd een [illegible] Huismeid. Adres ter deezer Drukkerij.

Gedrukt te PARAMARIBO ter Opzieninge der Drukkerij van D. Hidden.